

Брюксел, 23 май 2025 г.  
(OR. en)

9260/25

LIMITE

JUSTCIV 102  
JAI 653  
EJUSTICE 31  
CODEC 657  
FREMP 133

---

Междуетноститионално досие:  
2023/0169 (COD)

---

## БЕЛЕЖКА

|          |                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| От:      | Генералния секретариат на Съвета                                                                                                                                                                                                                |
| До:      | Комитета на постоянните представители/Съвета                                                                                                                                                                                                    |
| Относно: | Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки и сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица<br>– Частичен общ подход |

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 31 май 2023 г. Комисията прие предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки и сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица<sup>1</sup>, и предложението за решение на Съвета за упълномощаване на държавите членки да станат или да останат страни, в интерес на Европейския съюз, по Конвенцията от 13 януари 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица („Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица“)<sup>2</sup>.

---

<sup>1</sup> 10108/23.

<sup>2</sup> 10136/23.

2. Предложенията имат за цел да се подобри трансграничната защита на пълнолетни лица, които поради нарушени или недостатъчни лични способности не са в състояние да защитят собствените си интереси, както и да се гарантира, че правото им на индивидуална автономност, включително свободата да правят собствен избор по отношение на личността си и договореностите за бъдещето си, се зачита, когато те се движат в рамките на ЕС.
3. Настоящата бележка се отнася изключително за предложението за регламент. Предложението за решение на Съвета, посочено в точка 1, ще бъде разгледано на по-късен етап.
4. Проектът за регламент се основава на член 81, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) (обикновена законодателна процедура).
5. В Европейския парламент за водеща комисия беше определена комисията по правни въпроси (JURI). За докладчик беше определена Jana TOOM (Renew).
6. Европейският надзорен орган по защита на данните даде становището си по предложението на 19 юли 2023 г.<sup>3</sup>
7. Становището на Европейския икономически и социален комитет по това предложение беше прието на 13 декември 2023 г.<sup>4</sup>
8. В Съвета предложението се разглежда от Работната група по гражданскоправни въпроси (Защита на пълнолетни лица) (по-нататък „работната група“).
9. Работната група заседава редовно, за да обсъди предложението. Специален акцент беше поставен върху глави I-V (Обхват и определения; Компетентност; Приложимо право; Признаване и изпълнение; Автентични актове), които обхващат основните разпоредби на регламента. Председателството счита, че в настоящия си вид текстът на тези глави е стабилен и представлява фино балансиран компромис, отразяващ широкия спектър от позиции на държавите членки.

---

<sup>3</sup> 12072/23.

<sup>4</sup> ОВ C/2024/1581.

10. От обсъжданията е видно, че е необходимо повече време за допълнително проучване на останалата част от текста, по-специално по отношение на създаването и взаимното свързване на регистри, както и сътрудничеството в случай на настаняване в заведение.
11. Ето защо председателството би желало да представи на Съвета, за частичен общ подход, компромисния си текст по глави I-V, с изключение на позоваванията на регистри (член 1, буква з) и настаняването в заведение (член 10, параграф 1, буква в), които ще бъдат представени по-късно заедно със съответния стабилизирани текст на глави VI — XII. Всяко позоваване на последните глави, съображения и приложения остава извън обхвата на частичния общ подход. Освен това разпоредбите, обхванати от частичния общ подход, могат да бъдат адаптирани по-късно, ако това се счита за необходимо в светлината на преговорите по глави VI – XII.
12. Ирландия не се възползва от възможността, предвидена в член 3 от Протокол (№ 21) към Договорите относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, да вземе участие в приемането и прилагането на предложениния регламент. В съответствие с Протокол (№ 22) към Договорите относно позицията на Дания, Дания не участва в приемането на предложениния регламент.

## **II. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ОТ КОМПРОМИСНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО**

13. Първото разглеждане на предложението започна на 19 юли 2023 г. и продължи в рамките на седемнадесет последователни заседания на работната група по време на испанското, белгийското, унгарското и полското председателство.
14. В съответствие с високия политически приоритет на предложението председателството реши да съсредоточи усилията си върху набор от основни глави, за да се отбележи осезаем напредък и да се постигне споразумение по важни елементи от предложението.

15. Въз основа на постигнатото по време на предходните заседания, полското председателство представи няколко преработени текста на глави I-V на пет заседания на работната група и на две заседания на съветниците по ПВР. Председателството направи опит да оптимизира текста, да изясни обхвата и основните правила на международното частно право (компетентност, приложимо право, признаване и изпълнение, автентични актове), както и да осигури съгласуваност с Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. по същата тема<sup>5</sup>, като същевременно разгледа задълженията на Европейския съюз и неговите държави членки по отношение на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (по-нататък „КПХУ на ООН“).
16. Основните аспекти на компромисния текст са изложени по-долу:
- а) Връзка с Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица
    - Предложението има за цел да се осигури съгласуваност с Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица. В резултат на това текстът отразява Конвенцията във възможно най-голяма степен, особено по отношение на темите, обхванати от настоящия частичен подход. Същевременно в случаите, когато е целесъобразно на равнището на ЕС да се отиде по-далече, текстът беше адаптиран, за да се отрази тази амбиция.
  - б) Глава I — Обхват и определения:
    - Незичерпателният списък на въпросите, попадащи в обхвата на предложението, беше леко разширен в член 2, за да се отговори на искането на някои държави членки за включване на осъвременени формулировки в съответствие с КПХУ на ООН, като същевременно се гарантира съгласуваност с Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица.

---

<sup>5</sup> Предложението беше представено заедно с предложение за решение на Съвета за упълномощаване на държавите членки да станат или да останат страни по Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица. Този инструмент ще бъде обсъден на по-късен етап.

- Определенията в член 3, по-специално по отношение на „мерки“, „представителна власт“ и „представител“, са прецизирани и допълнително изяснени в съображенията<sup>6</sup>. Добавено е определение за „съд“, тъй като има разлика с Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица, в която се говори за „органи“. Терминът „съд“ е по-подходящ за достиженията на правото на ЕС в областта на международното частно право. В съображенията се пояснява и ролята на нотариусите в областта на защитата на пълнолетните лица.
- В член 3 бяха заличени някои определения, които бяха сметени за излишни. Например определенията за различните видове органи вече не са необходими предвид новото определение за съд.
- Компромисното предложение не включва темата за взаимното свързване на регистрите, която изисква допълнително обсъждане. Ето защо позоваването на този въпрос в член 1, буква з) не е включено в този частичен подход.

в) Глава II — Компетентност

- Що се отнася до компетентността, предложението се позовава на глава II от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица.
- Предложението обаче отива по-далече от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица, като в член 6 се дава възможност на пълнолетните лица да изберат съд.

---

<sup>6</sup> Съображенията бяха предварително одобрени от работната група, но не са част от този частичен общ подход, тъй като ще бъдат включени в окончателния общ подход.

- За да се отговори на опасенията на държавите членки относно широкия обхват на неограничения избор на съд, компромисният текст ограничава предложението, като се въвеждат четири свързващи фактора, които са израз на силна връзка с въпросното пълнолетно лице. В резултат на това съгласно компромисния текст изборът на съд ще бъде пренебрегнат само ако противоречи на интересите на пълнолетното лице, докато първоначалното предложение изискваше компетентността да се упражнява единствено ако е в интерес на пълнолетното лице.
- Някои държави членки поискаха да бъде включена разпоредба, даваща възможност съдът по наследяване да разглежда инцидентни искове, свързани с производства по наследяване, като например представителството на пълнолетно лице. В резултат на това в компромисния текст е включен член 7а относно инцидентните искове.

г) ГЛАВА III – Приложимо право

- Предложението се позовава на съответната глава от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица.
- По искане на държава членка с повече от една правна система в компромисния текст са добавени някои разпоредби, отнасящи се до вътрешните стълкновителни норми в такива случаи. Това се различава от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица, която урежда и друга материя освен приложимото право в съответните си заключителни разпоредби.

д) Глава IV – Признаване и изпълнение на мерки

- Компромисният текст на член 10, параграф 1 гласи, че признаването на мярка „се отказва“, а не „може да бъде отказано“ в изброените случаи. Това се различава от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица поради принципа на взаимно доверие, установен между държавите членки на равнището на ЕС.

- Основанието за отказ на признаване, свързано с изслушването на пълнолетното лице, бе обсъдено обстойно. Отчитайки становищата на държавите членки, в компромисния текст в член 10 е добавен нов параграф 2, в който се уточнява, че признаването на мярката „може да бъде отказано“, ако на пълнолетното лице не е била дадена възможност да бъде изслушано, освен когато са налице сериозни основания това да не бъде направено.
- В член 9 относно признаването на мярка и член 12 относно нейното изпълнение от компромисния текст се уточнява кое е правото, приложимо за съответните процедури.
- Освен това в член 15а от компромисния текст се разглежда въпросът за правната помощ за процедурите по признаване и изпълнение, който първоначално беше включен в главата относно сътрудничеството. Позоваванията на най-благоприятната и най-широката помощ са заличени, за да се избегнат евентуални различия между вътрешните и трансграничните случаи.

е) Глава V – Автентични актове

- В компромисния текст се добавя позоваване на превода и транслитерацията, за да се улесни допълнително прилагането на тези разпоредби.

17. На 20 май 2025 г. председателството представи окончателно компромисно предложение и го подложи на неформална процедура на мълчаливо съгласие, която приключи на 22 май 2025 г. Повечето делегации подкрепят предложения от председателството текст. Председателството е на мнение, че текстът вече може да бъде представен на Комитета на постоянните представители и на Съвета за постигане на частичен общ подход.

### **III. ЗАКЛЮЧЕНИЯ**

18. Във връзка с това Комитетът на постоянните представители се приканва:

- да потвърди съгласието по текста на частичния общ подход, изложен в приложението към настоящата бележка, и
- да препоръча на Съвета да постигне частичен общ подход по този текст.

---

2023/0169 (COD)

Предложение за

**РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

**относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки  
и сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално  
член 81, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

**като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет<sup>7</sup>,**

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

[...]

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

---

<sup>7</sup> Становище от 13 декември 2023 г. (ОВ C/2024/1581).

# Глава I

## ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

### Член 1

#### Предмет

С настоящия регламент се установяват правилата, чрез които се:

- а) определя държавата членка, чиито [...] съдилища имат компетентност да вземат мерки, насочени към защита на личността или имуществото на пълнолетното лице;
- б) определя кое право трябва да се прилага от тези [...] съдилища при упражняване на тяхната компетентност;
- в) определя приложимото право по отношение на подпомагането и представителството на пълнолетното лице;
- г) осигурява признаването и изпълнението на такива мерки във всички държави членки;
- д) предвижда приемането на автентични актове във всички държави членки;
- е) установява сътрудничество между съдилищата, компетентните органи и централните органи на държавите членки за постигане на целите на настоящия регламент;

([...] **ж**) създава европейски сертификат за представителство;

[[[...] **з**] \_\_\_\_\_ създава система за взаимно свързване на регистрите на държавите членки [...], съдържащи мерките, потвърдените правомощия за представителство и други форми представителна власт<sup>8</sup>;

---

<sup>8</sup> Буква з) от настоящия член не е окончателна. Нейното наличие и формулировка са предмет на допълнително обсъждане на глава VIII.

**(и[...]) [...] създава единна правна рамка за използването на електронна комуникация**  
между **съдилищата**, компетентните органи и централните органи, [...] както и **за**  
**използването на електронна** комуникация между физически [...] **или** юридически  
лица и **съдилищата или** компетентните органи;

## Член 2

### Приложно поле

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на гражданскоправни въпроси[...],  
**отнасящи се до** защитата в трансгранични ситуации на пълнолетни лица, които поради  
нарушени или недостатъчни лични способности не са в състояние да защитават  
собствените си интереси.
2. Настоящият регламент се прилага също така за мерки, **предприети в дадена държава**  
**членка** по отношение на пълнолетно лице, което към момента на вземането им не е  
било навършило 18 години.
3. Въпросите по параграф [...]1[...] може по-специално да включват:  
  
**аа) мерки за подпомагане на пълнолетно лице при упражняване на**  
**дееспособността му;**  
  
**аб) представителната власт, предоставена от пълнолетно лице;**  
  
  - а) установяването на недееспособност на пълнолетно лице и определянето на режим  
на защита;
  - б) поставянето на пълнолетното лице под защитата на съдебен или административен  
орган;
  - в) настойничество, попечителство и други сходни институти;
  - г) определянето и функциите на лицето или органа, натоварени да се грижат за  
личността или имуществото на пълнолетното лице, да го представляват или да го  
подпомагат;

- д) [...] настаняването на пълнолетното лице в заведение или на друго място, където може да бъде предоставена защита;
- е) управлението, запазването или разпореждането с имуществото на пълнолетното лице;
- ж) разрешаването на специфична намеса в защита на личността или имуществото на пълнолетното лице.

4. Настоящият регламент не се прилага по отношение на:

- а) задълженията за издръжка;
- б) сключването, унищожаването и прекратяването на брака или подобна връзка, както и законната раздяла;
- в) режимите на имуществени отношения при брак или подобна връзка;
- г) тръста или наследяването;
- д) социалното осигуряване;
- е) мерките от общ характер по въпросите на здравето;
- ж) мерките, взети по отношение на дадено лице вследствие на извършени от него престъпления;
- з) решенията за правото на убежище и в областта на имиграцията;
- и) мерките, насочени единствено към опазване на обществената безопасност.

5. Параграф [...]4[...] не засяга в посочените в него области правото на дадено лице да действа като представител на пълнолетно лице.

### Определения

**1.** За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „пълнолетно лице“ означава лице, което е навършило 18 години;
- 2) „мярка“ означава всяка взета от [...] **съд** [...] мярка за защита **на личността или имуществото** на пълнолетно лице, независимо от нейното наименование;
- 3) „представителна власт“ означава правомощия, предоставени от пълнолетно лице **на представител**, по силата на споразумение или на едностранен акт, които трябва да бъдат упражнявани **от представителя**, когато това пълнолетно лице не е в състояние да защитава своите интереси;
- ([...]**4**) „потвърдена представителна власт“ означава представителна власт, по отношение на която **съд или** компетентен орган е потвърдил, че представителят, на когото е предоставена тази власт, може да я упражнява;
- 5) „автентичен акт“ означава документ в областта на защитата на пълнолетно лице, който е формално съставен или вписан като автентичен акт в държава членка и чиято автентичност:
  - а) се отнася до подписа и съдържанието на автентичния акт; както и
  - б) е установена от публичен орган или друг орган, оправомощен за тази цел от държавата членка по произход;

[...]

[...]

(6[...]) „държава членка по произход“ означава държавата членка, в която е взета мярката или формално е съставен автентичният акт;

**7) „представител“ означава едно или повече физически или юридически лица, назначени от съд или определени от пълнолетното лице, или оправомощени от закона да представляват или подпомагат<sup>9</sup> пълнолетното лице при защитата на неговите интереси;**

[...]

[...]

([...]**8)** „децентрализирана информационна система“ означава мрежа от информационни системи [...] **и** оперативно съвместими точки за достъп **съгласно определението в член 2, точка 3 от Регламент (ЕС) 2023/2844** [...];

[...]

(**9**[...]) „европейска точка за електронен достъп“ означава **портал** [...] съгласно определението в член 2, точка **4**[...] от Регламент **(ЕС) 2023/2844**[...];

---

<sup>9</sup> По време на по-нататъшните обсъждания по останалите глави, по-специално относно „Глава VII — Европейски сертификат за представителство“, правомощията на представителя се вземат надлежно предвид, за да се гарантира, че няма объркване между представителство и подпомагане при вземането на решения.

**2. За целите на настоящия регламент понятието „съд“ означава всеки съдебен орган и всички други органи на държава членка, които са компетентни да предприемат мерки, насочени към защита на личността или имуществото на пълнолетно лице, или които са компетентни да вземат решение относно признаването или непризнаването на мярка, постановена в друга държава членка. За целите на глави II и III от настоящия регламент терминът „орган“, използван в глави II и III от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица, означава също така съд.**

#### *Член 4*

#### **Позовавания на Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица**

Когато е посочено в настоящия регламент, Конвенцията на ХКМЧП от 13 януари 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица („Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица“), която е приложена към настоящия регламент, се прилага *mutatis mutandis*.

## ГЛАВА II

### КОМПЕТЕНТНОСТ

#### Член 5

**[...] Прилагане на правилата за компетентност на Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица**

При спазване на членове 6 — 7а от настоящия регламент компетентността се определя в съответствие с глава II от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица.

#### Член 6

##### Избор на [...] съд

1. Независимо от член 5, [...] съдилищата на държава членка, различна от [...] тази, на чиято територия пълнолетното лице има обичайно местопребиваване, са компетентни да предприемат мерки, когато са изпълнени всички изброени по-долу условия:
  - а) пълнолетното лице е избрало [...] съдилищата на тази държава членка [...] по времето, когато [...] е било в състояние да [...] направи избор на съд;
  - аа) към момента на избора изборът на съд е бил в полза на държава членка:
    - i. на гражданство на пълнолетното лице;
    - ii. на обичайно местопребиваване на пълнолетното лице;

**iii. на обичайно местопребиваване на лице, близко на пълнолетното лице и подготвено да поеме неговата защита; или**

**iv. в която се намира имущество на пълнолетното лице.**

- б) упражняването на компетентността [...] **не противоречи на** интересите на пълнолетното лице;
- в) [...] **съдилищата** на държава членка, които са компетентни [...] **съгласно** членове 5 [...], **6 и 8** от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица, не са упражнили своята компетентност.

**2.**[...] Изборът на [...] **съд**, посочен в параграф [...]1[...], се изразява в писмена форма, като се поставя означение на датата и се подписва от пълнолетното лице. Всяко съобщаване по електронен път, което осигурява траен запис на избора, се счита за равностойно на „писмена форма“.

**3**[...]. **Съдът**, [...] упражняващ [...] компетентност [...] **съгласно** параграф [...]1[...], [...] уведомява **съдилищата на държавата членка на обичайно местопребиваване на пълнолетното лице**, като използва формуляра, посочен в приложение [IV][...], **преди да предприеме каквато и да е мярка. Уведомяването може да се направи директно или чрез** централния орган на **посочената**[...] държава членка [...], определен съгласно член 18.

4. Позоваванията на член 5 от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица, съдържащи се в член**ове** 7, [...] 9, 10 и [...] **11** от същата конвенция, се тълкуват като включващи и позоваване на настоящия член. **Член 8 от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица се тълкува като включващ и позоваване на този член.** Информацията, предвидена в член 10, параграф 4 от същата конвенция, се предоставя, когато е приложимо, и на [...] **съда**, който е упражнил [...] **своята** компетентност в съответствие с параграф [...]1[...].

### Неизключителна компетентност

Компетентността, предоставена на [...] съдилищата съгласно член 6 от настоящия регламент, не е изключителна[...]. По-специално, [...] съдилищата, имащи компетентност съгласно членове 5 [...], 6 и 8 от ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица, [...] не са възпрепятствани при упражняването ѝ, когато [...] съдът, избран от пълнолетното лице [...], не е упражнил компетентността [...] си или [...] когато се е отказал от такава компетентност.

## Член 7a

### Инцидентни искове

1. Ако изходът от производство по наследяване пред съд на държава членка зависи от произнасянето по инцидентен иск, свързан с представителството на пълнолетното лице, съдът в тази държава членка може да се произнесе по посочения иск за целите на производството, дори ако тази държава членка не е компетентна съгласно настоящия регламент.
2. Всяко произнасяне по инцидентен иск съгласно параграф 1 поражда действие само в рамките на съответното производство.
3. Ако действителността на правно действие, предприето или чието предприемане предстои, от името на пълнолетно лице в производство по наследяване пред съд на държава членка изисква разрешението или одобрението на съд, съд в тази държава членка може да реши дали да разреши или одобри въпросното правно действие дори ако не е компетентен съгласно настоящия регламент.
4. Съдът, който упражнява компетентност съгласно параграфи 1 и 3, уведомява незабавно съдилищата на държавата членка на обичайно местопребиваване на пълнолетното лице или съда на държавата членка, която е предприела дадена мярка, доколкото тази мярка му е известна, като използва формуляра, посочен в приложение [VIII]<sup>10</sup>. Уведомяването може да се направи директно или чрез централния орган на посочената държава членка, определен съгласно член 18.

---

<sup>10</sup> Позоваването на приложенията ще бъде адаптирано след финализирането на текста.

## ГЛАВА III

### ПРИЛОЖИМО ПРАВО

#### Член 8

#### Определяне на приложимото право

Правото, приложимо по отношение на трансграничната защита на пълнолетни лица, се определя в съответствие с глава III от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица, без да се засягат членове 8а — 8в от настоящия регламент.

#### Член 8а

Държави с повече от една правна система — Интертериториални стълкновения на закони

1. Когато правото, определено като приложимо от настоящия регламент, е правото на държава, която включва няколко териториални единици със собствен правен режим в областта на въпросите, уредени с настоящия регламент, вътрешните стълкновителни норми на тази държава определят съответната териториална единица, чиито законови правила се прилагат.
2. При липса на такива вътрешни стълкновителни норми:
  - а) всяко позоваване на обичайно местопребиваване на територията на тази държава се отнася до обичайно местопребиваване в конкретна териториална единица;
  - б) всяко позоваване на присъствието на пълнолетното лице в тази държава се отнася до присъствие в дадена териториална единица;
  - в) всяко позоваване на местонахождението на имущество на пълнолетното лице в тази държава се отнася до позоваване на местонахождението на имущество на пълнолетното лице в дадена териториална единица;

- г) всяко позоваване на държавата, на която пълнолетното лице е гражданин, се отнася до териториалната единица, определена от правото на тази държава, или при липсата на съответни норми — на териториалната единица, с която пълнолетното лице е най-тясно свързано;
- д) всяко позоваване на държавата, чиито съдилища са избрани от пълнолетното лице, се отнася до териториалната единица, ако пълнолетното лице е избрало съдилищата на тази териториална единица; или до териториалната единица, с която пълнолетното лице е най-тясно свързано, ако пълнолетното лице е избрало съдилищата на държавата, без да посочва конкретна териториална единица в рамките на държавата;
- е) всяко позоваване на правото на държава, с която случаят има тясна връзка, се отнася до правото на териториалната единица, с която случаят има тясна връзка;

#### Член 8б

Държави с повече от една правна система — интерперсонални стълкновения на закони

При държава, в която съществуват две или повече правни системи или съвкупност от норми, приложими за различни категории лица в областта на въпросите, уредени с настоящия регламент, всяко позоваване на правото на такава държава се тълкува като отнасящо се за правната система или съвкупността от норми, определени от действащите в тази държава правила. При отсъствие на такива правила се прилага правната система или съвкупност от правила, с която пълнолетното лице има най-тясна връзка.

#### Член 8в

Неприлагане на настоящия регламент към вътрешните стълкновения на закони

Държава членка, която включва няколко териториални единици със собствен правен режим в областта на въпросите, уредени с настоящия регламент, не е длъжна да прилага настоящия регламент към стълкновенията на закони, възникнали единствено между такива единици.

# Глава IV

## ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИ

### РАЗДЕЛ 1

#### ПРИЗНАВАНЕ НА МЕРКИ

##### Член 9

##### Признаване на мярка

1. Мярка, взета [...] **в** държава членка, се признава в останалите държави членки, без да се изисква каквато и да е специална процедура.
2. **Без да се засяга параграф 1,** [...] **всяко** заинтересовано лице, включително [...] пълнолетното лице, до което се отнася мярката, може да [...] **подаде заявление до съд** на държава членка **за постановяване на решение,** [...] че **няма основания за отказ на** признаване [...], **съгласно посоченото в член 10,** на мярка, предприета в друга държава членка, **или за постановяване на решение, че признаването трябва да бъде отказано поради някое от тези основания.**
3. Ако изходът от производство пред [...] **съд** на държава членка зависи от произнасянето по инцидентен иск относно [...] **признаването** или [...] **непризнаването** [...] на **мярка,** този [...] **съд може да се произнесе по иска.**
4. **Процедурата по параграфи 2 или 3 се урежда от правото на държавата членка, в която се иска признаване, без да се засягат член 10 и раздел 3.**

**Основания за отказ на признаване**

**1.** Признаването на мярка, взета в друга държава членка, [...] **се отказва** в следните случаи:

[...]

[...] **а)** ако такова признаване е в очевидно противоречие с обществения ред на държавата членка, в която се [...] **иска** признаване;

[...] **б)** ако мярката е несъвместима с по-късно взета мярка в **друга държава членка или** в трета [...] **държава**, която би имала компетентност съгласно член 5 или член 6 [...] **от настоящия регламент**, когато по-късната мярка отговаря на изискванията за признаване в [...] държавата членка [...], **в която се иска признаване; или**

[...] **в)** ако не е спазена процедурата, предвидена в член [...] **21.**<sup>11</sup>

**2. Признаването на мярка, предприета в друга държава членка, може да бъде отказано, ако мярката е била предприета, без на пълнолетното лице да е била предоставена възможност да бъде изслушано, освен когато са били налице сериозни основания, като се вземе предвид по-специално:**

**а) спешността на случая;**

**б) фактът, че пълнолетното лице не е било в състояние да изрази мнението си.**

---

<sup>11</sup> Буква в) от настоящия член не е окончателна. Нейното наличие и формулировка са предмет на допълнително обсъждане на член 21.

## РАЗДЕЛ 2

### ИЗПЪЛНЯЕМОСТ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ

#### Член 11

##### Изпълняемост [...]

Мярка, взета [...] **в** държава членка, която подлежи на изпълнение в същата държава членка, има изпълнителна сила в друга държава членка, без да е необходима декларация за изпълняемост.

#### Член 12

##### Изпълнение

- (1) 1. [...] **Взета в държава членка мярка, която подлежи на изпълнение в същата държава членка, се изпълнява в държавата членка по изпълнение при същите условия като мярка, взета в държавата членка по изпълнение. Процедурата за изпълнение на мерки, взети в друга държава членка, се урежда от правото на държавата членка по изпълнение [...], без да се засягат параграф [...] 2 от настоящия член и раздел 3.**
2. **Изпълнението на мярка се отказва, ако се установи, че са налице едно или повече от основанията за отказ на признаване, посочени в член 10. Основанията за отказ или за спиране на изпълнението в съответствие с правото на [...] държавата членка по изпълнение също се прилагат, доколкото не противоречат на основанията, посочени в член 10.**

### РАЗДЕЛ 3

#### ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

##### Член 13

##### Недопускане на преразглеждане по същество

При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждането по същество в държавата членка, в която се иска признаване или изпълнение, на мярка, взета [...] в друга държава членка.

##### Член 14

##### [...] Документи, които трябва да бъдат представени за признаване и изпълнение

1. Лице, което иска [...] признаването [...] на взета в една държава членка мярка или иска изпълнението ѝ пред съдилищата или изпълнителните органи на друга държава членка, представя:
  - а) препис от мярката, който отговаря на условията за доказване на нейната автентичност;
  - б) удостоверение, издадено съгласно член 15.
2. [...] Когато е необходимо, [...] от лицето, посочено в параграф 1, може да се изиска да представи, в съответствие с член 57а, превод или транслитерация на мярката или съдържанието [...] на удостоверението [...].

## *Член 15*

### **Удостоверение относно мерките**

По молба на всяко [...] лице, **демонстриращо законен интерес, съдът на държавата членка** по произход издава удостоверение, като използва формуляра, посочен в приложение I [...].

## *Член 15a*

### **Правна помощ**

**Ищец, който в държавата членка по произход е получил пълна или частична правна помощ или е бил освободен от разходи или разноси, има право, в рамките на всякакво производство по признаване или изпълнение на мярка, на правна помощ или на освобождаване от разходи и разноси, които са предвидени в правото на държавата членка, в която е образувано производството.**

## Глава V

### АВТЕНТИЧНИ АКТОВЕ

#### Член 16

##### Приемане на автентични актове

1. Автентичните актове, съставени в дадена държава членка, имат същата доказателствена сила в друга държава членка, както в държавата членка по произход, или възможно най-сравнимото действие, при условие че това не е в очевидно противоречие с общественения ред в [...] държавата членка, където се представят.
2. Изготвеният автентичен акт отговаря на условията за доказване на неговата автентичност в държавата членка по произход.

#### Член 17

##### Удостоверение относно автентичните актове

1. Лице, което желае да използва автентичен акт в друга държава членка, може да поиска от [...] органа, който формално е съставил или вписал автентичния акт в държавата членка по произход, да [...] издаде удостоверение, като използва формуляра, посочен в приложение II [...].
2. Когато е необходимо, от лицето, което използва автентичния акт, може да се изиска да представи, в съответствие с член 57а, превод или транслитерация на съдържанието на удостоверението.

[...]